

Лікування післяопераційного болю в нетравматичній невідкладній загальній хірургії: рекомендації WSES-GAIS-SIAARTI-AAST

Ф. Кокколіні¹, Ф. Корраді², М. Сартеллі³, Р. Коїмбра⁴, І.А. Криворучко⁵, А. Леппаніємі⁶, К. Доклестіч⁷, Е. Бігнамі⁸, Г. Б'янкофіоре⁹, М. Бала¹⁰, М. Церезолі¹¹, Д. Дамаскос¹², В.Л. Біффл¹³, П. Фугаццола¹⁴, Д. Сантонастасо¹⁵, В. Аньолетті¹⁵, К. Сбарбаро², М. Накоті¹⁶, Т.К. Гардкасл¹⁷, Д. Маріані¹⁸ та ін.

1. Відділення загальної, невідкладної та травматологічної хірургії, Пізанська університетська лікарня, м. Піза, Італія
2. Відділення реанімації, Пізанська університетська лікарня, м. Піза, Італія
3. Відділення загальної хірургії, Мачератська лікарня, м. Мачерата, Італія

4. Відділення травматологічної хірургії, Медичний центр системи охорони здоров'я Ріверсайдського університету, м. Лома-Лінда, Каліфорнія, США
5. Кафедра хірургії № 2 Харківського національного медичного університету, м. Харків, Україна
6. Відділення загальної хірургії, Гельсінська університетська лікарня, м. Гельсінкі, Фінляндія
7. Клініка невідкладної хірургії, Університетський клінічний центр Сербії, м. Белград, Сербія
8. Відділення реанімації, Пармська університетська лікарня, м. Парма, Італія
9. Відділення реанімації з трансплантації, Пізанська університетська лікарня, м. Піза, Італія
10. Відділення травматології та невідкладної допомоги Hadassah, Медичний центр Єврейського університету, м. Єрусалим, Ізраїль
11. Відділення загальної хірургії, Університетська лікарня Монца, м. Монца, Італія
12. Загальна та невідкладна хірургія, Королівська лікарня Единбурга, м. Единбург, Велика Британія
13. Відділення травматичної/невідкладної хірургії, Медична група клініки Скріппса, Ла-Хойя, Каліфорнія, США
14. Відділення загальної хірургії, Університетська лікарня Павії, м. Павія, Італія
15. Відділення інтенсивної терапії лікарні Буфаліні, м. Чезена, Італія
16. Відділення інтенсивної терапії лікарні Рапа Giovanni XXIII, м. Бергамо, Італія
17. Травматологічна й опікова служба, Центральна лікарня Inkosi Albert Luthuli, Mayville, м. Дурбан, ПАР
18. Відділення загальної хірургії, Леньянська лікарня, м. Мілан, Італія

Конфлікт інтересів: відсутній

ОБҐРУНТУВАННЯ. Своєчасне невідкладне хірургічне лікування має доповнюватися високоякісним післяопераційним доглядом, який забезпечують мультидисциплінарні команди, навчені виявляти складні післяопераційні випадки та вести таких пацієнтів. Неконтрольований або погано контрольований гострий післяопераційний біль може призвести до значних ускладнень. Тоді як періопераційне лікування болю при планових операціях є стандартизованим, періопераційне лікування в разі невідкладних операцій часто проводиться на розсуд лікаря. Ці рекомендації стосуються лікування болю після нетравматичного невідкладного хірургічного втручання.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ. Міжнародна група експертів у кілька етапів обговорювала ці питання. Чотири міжнародно визнані наукові товариства (Всесвітнє товариство невідкладної хірургії – WSES; Глобальний альянс з інфекцій у хірургії – GAIS; Італійське товариство анестезії, знеболення й інтенсивної терапії – SIAARTI; Американська асоціація травматологічної хірургії – AAST) схвалили цей проєкт і затвердили остаточний текст.

ВИСНОВКИ. Лікування гострого післяопераційного болю в умовах невідкладної абдомінальної хірургії є складним, потребує особливої уваги та має бути мультидисциплінарним. Підхід до аналгезії при різних ситуаціях і станах має бути індивідуалізованим й адаптованим до процедури, патології, віку, відповіді пацієнта та наявного в лікаря досвіду. Для вдосконалення профілактичних і лікувальних стратегій потрібно покращити розуміння патофізіологічних механізмів післяопераційного болю.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: лікування болю, післяопераційний біль, невідкладна хірургія.